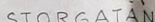

— Bönderna var rätt måna om att få mig med på bjudningarna, man ville pejla litet om hur det var med priserna och avställningen på timret. Försiktig som man var undrade någon också om bolaget var solitt, och då svarade jag: Ja, litet ni inte på

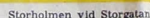

dygnet om, veckan igenom. Hur
då då blev med sinnen, kan
man fråga sig. Aldrig kunde
man känna sig riktigt utövd.
1912 var hans årförstjänst 1.200
kr., men så var det ju också
andra priser på matvarorna.

— Jag tror aldrig att det an-
norstånds existerat sådant kam-
ratskap som mellan ämrederna.
Vad jag vet, så har jag aldrig
sejt till det.

Fritz Strömberg med makan
Olivia glöder sig annars nu mest
att att ha fått en ny lägenhet i
Storholmen. En tvårummare på
andra våningen med utsikt mot
Älvkullevägen.

Utänom Storholmen i en träd-
gård, där vi en annan
sällskapt brukabo, skänkförar
Henrik Edgar. Han klagar lite
över reumatism i benen, som
gör att han inte så lätt att
förflytta sig, men så är också

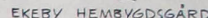
Välkomna till

i FOLKETS PARK, Boxholm, midsommardagen den 21 juni 1958.

PROGRAM:

- KL 12.30 Bygdetåg utgår från Gjuteriplan till festplatsen.
- KL 13.00 Boxholms Musikkår spelar.
Sång av Boxholms Arbetarkör. Dirigent: Wilmer Goode.
- KL 13.30 Hilsningstal av kommunalfullmäktiges ordförande, landstingsman Filip Ekling.
Fruktgästgästniet under ledning av kyrkoherde B. Bruzeus.
Fryktyrkonventikel under medverkan av Boxholms fryktyrkörsfällingar. Ledare:
Pastor Sixten Lindell.
Kantat — I Järnets och malmens rike av Martin Nordqvist för baryton, manskör,
barnkör och orkester. Solist: Erik Brutner. Dirigent: Carl-Gustaf Moström.
- KL 15.00 Högtidstal av rektor Per Söderbäck, Lunnävd.
Koncert av manskören Sångbröderna. Dirigent: Carl-Gustaf Moström.
- KL 16.30 Folkdansuppvissning på isbanan. Ledare: Filip Rylander.
Skämtföreläsning.
Koncert av Boxholms musikkår: Dirigent: Berne Hallin.
- KL 18.00 Ingeborg Nyberg sjunger från folkparkscenen.
Unison sång: Du gamla du fria . . .
-
- KL 19.30—24.00 Modern och gammal dans på två banor.
Rolf Ralphners orkester, Göteborg.
Rosenlövs kvartett, Boxholm.
- KL 22.00 Scauppriddande av Ulla Ralphner.

SERVERINGAR — BASARANORDNINGAR.

Midsommarkransen blir en marksked för invånarna i Boxholms köping. Den dagen bortom från eventuella skilaktigheter i olika frågor och förernas i en positiv strävan: att slå vakt om hembygden och tillsammans ha det gott och trivsamt. Till den dagen – Boxholmardagen – inbjuder arrangören, Boxholms köping, först och främst alla som hygger och

*Ingeborg Nyberg
till Boxholmsdagen*

Ett huvudnummer blir framförandet av den kantat som förenkom vid Metals 50-årsjubileum förra sommaren. Kantanten heter Hjalms och ställets rike och är en av de mest betydande verk för bårton, manskor, barnrör och orkester. Bårtonstämman sjunges av sångpædgar Erik Brustner, Mjølby, och ledare är den berömda sångaren Sångerskän Ugeborg Nyberg. är också ett säkert dragplåster. Hon kommer näst nog direkt från Italien och sina studier där har hon utöfning på. Sångbröderna saknas sålunda större arrangemang och medverkar självalfvalt också nu. Boxholms folkdanslag ger en av de mest intressanta föreställningarna för de följande. På kvällen blir det modern och gammal dans till Rolf Ralphsers orkester, Göteborgs och Rosenlövs kvartett, Boxholm.

Efter som det första gången en hembygdag av detta slag anordnas i Boxholm, kan man väl säga att det är något av ett väppel man gett sig in på. Syftet är dock det bästa, och om alla göda krafter i samhället och bygden hjälper till efter bästa förmåga, vågar man hoppas att Boxholmsdagarna skall bli just så minnerke och vacker som köpingens kommunala myndigheter avsett. Kanske kan man här skapa en tradition i samverkan och samförstånd som skall visa sig förstå riva barriärer och bygga broar mellan människorna och medverka till skapandet av en ännu bättre och kärare hembygd.

Thor

Förre andra världskriget var martinien ett välkommet tillhåll för kringvandrande lufkar, folkare alladse. Edgar kommer väl ihåg dessa underliga typer. Där fanns t. ex. "Melker med den lilja i hanna", som sålde tvål i "Sugorösa, nån annorlunda" och "Luffaren" var "Marbachaktalvnen". Han hade alltså ett par hunder med sig och en martin. Edgar berättar att honom var man inte så glad åt eftersom han hade öhyra på sig. — Luffarna var hyggliga människor, som inte gjorde ont för någon. De fick också komma och gå ungefär som de ville ändå tills andra världskriget kom, då det sjalvfallt blev strängare bevakning. En ju fanns det inte mindre än 17 lufkar i martinerna. De tiggde ihop (Forts. nästa sida)

hos oss lätta, bekväma och eleganta möbler som skapar hemtrevnad.

Ni vill ha Norens

möbler från landets ledande tillverkare till mycket förmånliga priser.

Norens

MOBLER

Boxholm - Tel. 88

Njut under sommaren

av sällskapet med en reseradio eller den nya succén — transistor-apparaten. Den passar även bra till bilen.

Grundig - Dux - Lorenz m. fl.

Boxholms Armatur- & Radioaffär

Boxholm Telefon 43

SKOR

för hela familjen

bäst och billigast

hos

ELIS GUSTAFSSONS SKOAFFÄR

Telefon 159

alla väder

en HATT — MOSSA som kläder från

Vackra SOMMARSCARVES

Tips för semestern:

Ett trevligt HANDARBETE

EBBA LILJEQVIST

SMYCKEN

för sommaren

1 stor sortering.

ALLT I UR OCH OPTIK

TAGE PERSSON

BOXHOLM TEL. 47

Ni har väl en BIL...

Tänk så bekvämt och smidigt... Att bara behöva lyfta luren och begära 370 eller 550 och så ordnar Boxholms Lastbilscentral resten...

Ja, vilken transportfråga Ni än vill ha hjälp med så står vi tacksamt till Eder tjänst. Det kan vara en längre transport som kräver tunga doningar eller en paketbefordran för en mindre bil... Ni är alltid lika välkommen!

Grävmaskiner och planeringsmaskiner, schaktningsarbeten och upplastning.

Från eget grustag i Öringe, Strålsnäs, säljer vi prima Gjutgrus - Väggrus Gårdsgrus - Mursand - Filler Singel

Boxholms Lastbilscentral

STORGATAN 13 Tel. 370 och 550

"Pojkarna" på Storholmen

(Forts. från föreg. sida)

mat i affärerna och hemmen och lagade till den i köll, placerade över ventillåken, där det var varmt. Gubben Aln kökade t. ex. rötmors vid sina påhållningar. Säljaren Karl EK menar att det kan inte bli någon intervju hos honom — minnet sviker för mycket. Och det kan så vara att han har svårt att minnas en del saker, men något större fel på minnet är det inte, när det gäller hans förhållanden med cykeln. Att cykla har varit hans stora passion ända sedan han var barn. I 10-årsåldern lånade han en cykel av skolkamraten Martin Karlsson. Det var en hemmagjord maskin med ett stort hjul fram och ett mindre bak. När han blev 20 år köpte han en riktig cykel av handlande Gustav Larsson för 100 kr.

Attitvåringen Karl EK tar ännu cykeltripp på ett par tre mil

som var mycket pengar på den tiden. När han gifte sig måste han sälja den och köpte en begagnad i stället. Cykeln han har nu är 30 år gammal men går lika bra som en ny. Så sköter också EK sin cykel som ingen annan.

— Jag brukar ta en tripp då och då på ett par tre mil. Det skulle ju vara roligt att få någon i sällskap, men ingen av pensionärerna här i Storholmen vill följa med...

EK har fyllt 82 år och hustrun är nog lite orolig för att släppa livsg sin make på cykelturen.

— Han får så gärna åka, men med den starka trafiken nu för tiden kan ju så lätt något inträffa, menar hon.

I sanna ingång som Fritz Strömberg har också smältat in Albin Höglund. Han kan berätta om detsamma som sin granne, om orimliga arbetstider i 6-timmarsskift.

— När veckan var slut så var en annan också slut, och det

Åhagens lanthandel i Ekeby idyll med gammalt och nytt

Bagen Blister visar en blister uppom, när vi kommer till Åhagens lanthandel i Ekeby. Men även om Blister tycker det är roligt att knuffa lite så hör han ändå till den fridsamma typen. Det sälliga gröngäset på Åhagen har också gjort honom fäst och grann och påsen är förtämlig. Sonen Mattias tar ett nappatag med Blister och visar vilken fin ull han har.

Åhagens lanthandel ägs av köpmann Karl Andersson. Tidigare fanns det häst och ko på stallet, men sedan fyra år betar det får på den vackra grässluttningen mot Lillan. Färdkösen får här bilda ett komplement till affärsdrörelsen, som med sitt begränsade underlag inte kan ge vad en sådan bör ge i dag.

Köpmann Andersson går med råben i hand, när vi uppsöker honom i trädgården för en pratstund om köpskap på landet för och nu. Vattnet glittrar i Lillans därmedförför och ett friskt polande hörs från fosen vid gamla Ljunghy såg och kvarn. Det doftar underbart av nyslaget hö och syren och ögat tjuvas av de vackraste skiftningar från det gule gula i det blommande popelfältet intill och till det rödaste röda i rabattens plonknoppar... Det är en sådan där underbar sommarkväll, då allting liksom fullkomnas i en ofattbar storhet och skönhet.

Karl Andersson ser nöjd ut, och det har han anledning att göra. Han är 65 år och har skött Åhagens lanthandel sedan 1925. Affären är emellertid av betydligt äldre datum. Den kom till i samband med att fastigheten Åhagen byggdes år 1885. Karl

Åhagens lanthandel i Ekeby är inrymd i denna gamla rödfärgade bod

Anderssons mormor Hedvig Andersson var infödd Ekebybo, och folket i bygden ville att hon skulle öppna affär. Det fanns då visserligen en "snusbod" på trakten, men det var inte tillfyllest. Ett rum inreddes till affärslokal och ett mindre lager av de nödvändigaste varorna skaffades hem.

Från 1887 har köpmann Andersson en kundbok bevarad. Här finns många intressanta uppgifter att få, inte minst om vad folk köpte och vad det fanns för människor på många

av de torp och småställen som nu är borta. Även på den tiden var kaffet en ärtärd vara. Ett skålpund (425 gram) kaffe kostade 75 öre. Bland övriga ständigt återkommande varor kan

Köpmann Karl Andersson, Åhagen, mäter upp tyg i sin affär

var skönt med sovdagen, som söndags kallades, säger han. Albin Höglund och makarna Gerda har det så vackert och pyntat inne i sin lilla lya. På bordet framför Albin Höglund ligger en väl använd bibel. Han

Ug till sinnet är nitidödrige Karl Andersson

tillhör Saronförsamlingen och styr ofta och gärna sina steg till kapellet vid Nygatan. Utan om-svep klargör han sin tro och delar med sig av de sanningar han har funnit. Litet missmod smyger sig in i hans stämma, när vi kommer in på ungdoms-problemen, men vi blir ändå till sist överens om att ungdomen nog inte är sämre i dag än förr, kanske snarare tvärtom, åtminstone när det gäller en plats som Boxholm.

Vi har hälsat på hos några av "Pojkarna" på Storholmen, denna bruksbyggnad, som om dessa vägar kunde tala skulle kunna berätta oändligt mycket mer om mörk och fattigdom, trångboddhet, sorg och glädjestunder. Många förbipasserande tycker att det är en ful byggnad, en sådan som inte skulle få vara kvar i ett modernt samhälle. Men för boxholmarna är den på många sätt en kär byggnad, vilken fyllt och alltjämt fyller en betydelsefull uppgift. Thor

FÖR SEMESTERN

Välkommen in och välj ett tyg.

Vi ombesörjer arbetet till klänningen.

LJUNGGRENS

TEL. 113

FÖR SOMMARENS UTFLYKTSMÅL

Skaffa Er en rejäl utrustning. Hos oss finner Ni allt i res-effekter.

Välkommen till

ARNE TILJANDER

Telefon 193

NU

är det dags att tänka på köpet av fryssboxen. När det gäller köp av olika el-artiklar så är Ni välkommen till oss.

FRYSBOXAR - KYLSKÅP - EL-SPISAR

BANKSPISAR - TVÄTTMASKINER

Ni kan alltid med förtroende vända Eder till

BOXHOLMS ELEKTRISKA INSTALLATIONSBYRÅ

Telefon 132

Vid behov av måleriarbeten vänd Eder med förtroende till

DAVID KINDSTEDTS MÅLERIFIRMA

TEL. BOXHOLM 64

Först till

CALTEX för service... sen kör Ni tryggt till landet eller på sommarens längresa.

Tillbehör — Däck o. slangar Polermedel m. m.

Välkommen till

CALTEX Bensinstation

Gösta Samuelsson — TEL. 418

VÅRT

goda bröd och våra läckra bakverk är en lika angenäm överraskning såväl i vardag som helg.

GLASS

Wienerkonditoriet

Boxholm - Tel. 192

KONSUM

Boxholms AB bygger stor trätub åt den nya Mönsteråsindustrin

Grusvägen ringlar sig fram mellan sten- och trägårdar och tätt inpå diken skänkarna står pampiga enar, vresiga taler och fager sommarkädda lövträd. Här och var dyker små ryttade trädgårdar. Ja, vad är det annat än en idyll som möter oss när vi denna solgläntade och vackra förmiddag passerar genom ostkustlandskapet i Mönsteråsstrakten till fiskelaget Svartö för att besöka Boxholms ABs stora trätubbygge åt Skogsägarna Cellulosa AB!

När vi tillsammans med ingenjör Per Forsberg kommer till byggnadsplatsen — en vik av Östersjön — möter oss friska vindar från sjön men också en livlig anblick av raskt arbetande tubbyggare. Hela arbetarstämman på nio man under huvudmontör Anders Johanssons ledning består av Boxholmsbor. Det första välkända ansiktet som dyker upp är Olof Johanssons. Han har som uppgift att doppa alla järnbanden till tuben i otrinol — ett klistigt och otrevligt arbete, men så liknar han också en neger från det mörkaste Afrika än en hygglig svensk jobbare från Boxholm.

— Jag jättetrivs här nere. Vi arbetar hårt, men det är ju friskt och bra på många sätt. Skulle det inte ha blivit varspeld därhemma över helgen så hade jag nog inte åkt hem — nu stannar jag väl över nidsommarhelgen i stället, säger Olof Johansson.

Eric Johansson är i färd med att lasta virke. Den trätub man håller på med har en längd av 5.200 meter. Man bygger ca 420 meter i veckan eller 60 — 70 meter om dagen, omtalar hr Johansson. Virkesåtgången är betydande — 2-3 järnvägs-laster i veckan, så nog har Eric Johansson och de andra åtskilligt att plocka med.

Denna tub ingår i cellulosa-industrins stora avloppssystem. En sådan här industrikonsumerar väldiga mängder färskvatten, vilket i det här fallet tages ifrån Emån. Avfallsvattnet får inte släppas ut i Emån igen, utan skall efter vattendoms-tolens anvisningar ledas långt ut i havet för att göra minsta möjliga skada. Den del av detta system som Boxholmsindustrin ut-

Olof Johansson har till uppgift att doppa alla järnbanden för armeringen i otrinol

för skall till största delen ligga i vatten. Det är endast ca 800 meter av tuben som skall ligga på land. Andra delar i avloppssystemet bygges med cementrör och plaströr.

Det hamras, snickras och målas med verklig ånsu. Flertalet jobbar med här överkropp och har redan hunnit få en härlig koppbarbrun färg på huden.

— Vi har fina arbetare här nere. Alla sköter sin uppgift och allt flyter perfekt, säger hr Johansson. Men det vill det också till om vi skall klara betingelserna.

Tuben byggs i längder om 100 meter. När en sådan del är färdig rullas den ner i en särskilt upprädd kanal. Vi fick vara med om en sådan "sjösättning", vilket såg trevligt ut. Som en jättstor val plumsade tuben ner i vattnet, för att där-efter omedelbart bogseras ut till en upplagsplats.

I arbetaget ingår förutom redan nämnda Göte Karlsson, Ivar Karlsson, Bengt Johansson, Arne Fritz, Lennart Sjöberg och Olle Gustavsson. Man har hyrt en femrumsvilla samt en mindre stuga — Svartöstugan. Här bor man i kollektiv. Primitivt — javisst, men man får inte ha så stora fordon vid sådana här tillfällen, och har man bara ordentligt tak över huvudet och en sängplats så behövs det inte mycket mer. Över helgerna får man hem till Boxholm. Det finns tre bilar i laget så den detaljen har ordnat sig bra. Vårst har man det med matfrågan. Man får fara ända in till Mönsterås för att finna ett matställe. Det blir 4-5 mil om dagen i bil.

Hr Gösta Karlsson har tagit sin fru Gunvor och dottern Gun med sig till Svartö. Hela familjen trivs utmärkt, och sär-

skilt belästen är lille Gun, där hon sovar sig utanför Svartöstugan, som är familjens nya tillhåll.

— Det är inget kul i Boxholm! Jag har mycket roligare här, menar Gun, men så har hon också gunga, dockor och varjehanda andra trevliga lek-saker att underhålla sig med. Dessutom har hon redan hunnit skaffa sig nya lekkamrater...

Ungaför samtilligt med oss kommer postbilen till Svartöstugan. Med den följer förutom brevhälsningar Corren och — mjölkflaskan! Postbil i ett — ingen dum kombination...

Boxholms AB har tillverkat trätuber, kar och torn under ett par decennier. Det var 1939 som man förvärvade tillverkningsrätten av trätuber enligt A/S Skandinavisk Trætrø, Oslo, Norge. Sedan dess har

Posten har kommit till Svartöstugan och fru Gunvor Karlsson och dottern Gun vittjar postlådan

Hela tubbyggargänget samlat: Bengt Johansson, Eric Johansson, Arne Fritz och Anders Johansson till vänster och till höger Olle Gustafsson, Olof Johansson, Lennart Sjöberg, Ivar Karlsson och Gösta Karlsson. Den färdiga tuben rullas ned i kanalen till höger och bogseras sedan ut till en upplagsplats i sjön

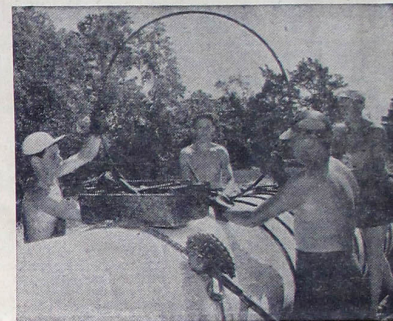
många stora tubarbeten utförts såväl inom som utom landet. Ett stort arbete har t. ex. utförts på Island. Trätuben i Mönsterås är en av de längsta man gjort.

När det gäller större tuber så färdigställs virket på snickerifabriken i Boxholm medan monteringen sker hos beställaren. Oftast skickar man med en montör, som med hjälp av arbetskraft på platsen sätter ihop tuben. När det gäller trätuben i Mönsterås så ingick det i entreprenaden att leverantören skulle svara för hela arbetet, alltså även monteringen.

Ingenjör Per Forsberg omtalar för Correspondenten, att tillverkningen av tuber, kar och torn i trä upptar en betydande del av trävaruavdelningens program. För året blir affran omkring 20 procent, men den varierar högst väsentligt beroende på vilka projekt som finns och som kommer till utförande vid industrin. Denna tillverkning är i hög grad lämplig för Boxholms AB, som förutom att man

har tillgång till eget virke även tillverkar järnbanden för armeringen. Arbetet i Mönsterås fortak-

der fullt planenligt. Ingenjör Forsberg understryker att det är goda arbetare man har därnere.

Armeringen sker med järnband tillverkade vid Boxholms Järnbruk

Text: THOR

Foto: P. E. GUSTAVSSON

MALM — JÄRN TRÄ — LANTBRUK

BOXHOLMS AKTIEBOLAG

BOXHOLM — TEL. 5